UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAtalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De dedicatione ecclesie materialis. Cap[itulum]. cxxi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70797

Visual Library

floꝛentiſſima catholice fidei ac ſalutaria pꝛe
dicans: coꝛda fidelium dicto factove coꝛrobo
rās oꝛthodoxe fidei emulatoꝛ atqꝫ defenſoꝛ
foꝛtiſſimus: chꝛiſtianam religionem diligen
ter complectens: paupertatis amatoꝛ: erga
inopum prouiſionem non ſolum mentis pie-
tate: ſed etiam ſtudij laboꝛe ſolicit⁹. Captiuo
rum redemptoꝛ ⁊ debitoꝛū: oꝛphanis quoqꝫ
⁊ viduis cū oī diligentia largiter neceſſaria
tribuens. Quaobꝛē deo fauente non ſolū ad
ſacrū pꝛeſbyteratus oꝛdinē ꝑuenit: ſed etiaꝫ
dū in exequijs ſui deceſſoꝛis ante pheretrum
eius fuiſſet inuentus: oīs romanus populus
a magno vſqꝫ ad paruū diuina inſpiratione
ſubito permoti per vim eum auferentes ī pō
tificatus oꝛdinem elegerunt tempoꝛe leonis
⁊ conſtantini imperatoꝛū. Hic addidit in ca
none. Quoꝝ ſolēnitas hodie in cōſpectu ma
ieſtatis tue celebꝛaẜ: domine deus noſter in
toto oꝛbe terrarū: intra quoꝛū nos cōſoꝛtiuꝫ
⁊c. Hic etiā dum leonē īperatoꝛē ob depoſi-
tionē imaginū xp̄i ⁊ ſanctoꝛū incoꝛrigibileꝫ
vidiſſet: qui ab eius pꝛedeceſſoꝛe anathema-
tis pena fuerat inuolutus: romā ⁊ italiam ⁊
heſperiam totā ab eius iugo diſcedere fecit:
⁊ vectigalia interdixit. Synodūqꝫ fere mil-
le ep̄oꝝ rome celebꝛās: venerationem ſan-
ctarum imaginum confirauit: atqꝫ violato-
res generali ſentētia anathematizauit. Hic
etiam cum roma a rege liudpꝛando lōgobar
doꝛum obſidereẜ: miſit nauigio ad karolū pi
pini patrē regē francoꝛum: claues confeſſio-
nis ſancti petri: rogans vt romanā eccleſiaꝫ
a longobardis liberaret. Nolens ab impera-
toꝛe conſtātinopolitano heretico quēadmo-
dum hactenus fuerat conſuetudo: auxiliū po
ſtulare. Et extunc cōſtantinopolitani impe-
ratoꝛes romane eccleſie patrocinium amiſe-
runt. Et poſtq̄ oīa feliciter perfeciſſet ip-
ſe ſanctus vir in pace quieuit quarto kalen.
decembꝛis. Et ſepultus eſt ad ſanctuꝫ petrū:
⁊ ceſſauit epiſcopatus dies. ix.

De ſanctis Papyrio ⁊ manſueto epiſco-
pis ⁊ martyribus. Cap. cxix.

Papyrius et mā
ſuetus ep̄i ⁊ martyres tempo
re vādalice perſecutionis ſub
Herſerico rege arriano paſ-
ſi ſunt. Qui pro catholice fi-
dei defenſione candentibus laminis ferreis
toto coꝛpoꝛe aduſti: glorioſum agonē cōſuma
uerunt. iiij. kalen. decembꝛis. Quo videlicet
tempoꝛe ⁊ alij ſancti epiſcopi ſcilicet eugeni
us carthaginenſis: valerianus: vrbanus: cre-
ſcens: euſtachius: creſcentianus: creſconius:
felix hoꝛtolanus: ⁊ floꝛentianus: propter ve-
ritatis eandem pꝛedicationem damnati exi-
lio in cōfeſſione pietatis curſum vite ſue cō-
ſummauerunt: de quibus ſupꝛa dictum eſt ter
tio idus iulij. Hec victoꝛ aphꝛicanus.

De ſanctis Rufo ⁊ ſocijs marty
ribus. Cap. cxx.

Rufus
martyr cū ali-
is pluribus de
domo ſua rōe
paſſi ſunt: ſub
perſecutiōe diocletiani impe
ratoꝛis. Hic nobilitate gene
roſa inſignis cum eſſet patri
ci⁹ vrbis ꝑdicatiōe ⁊ exēplo
beati ſebaſtiani martyris ad fideꝫ chꝛiſti cō-
uerſus: ⁊ cum omni domo ſua a ſancto poli-
carpo pꝛeſbytero baptizatus eſt. Quē cū om
nibus alijs diocletianus detentum: ⁊ capita-
li ſententia punitum: chꝛiſti martyres cos fe
cit. iiij. kalen. decembꝛis. Hec ado.

De dedicatione eccleſie mate
rialis. Cap. cxxi.

Dedicatio
eccleſie ſolenniter in-
ter alias feſtiuitates
ſanctoꝛum celebꝛa-
tur: que ideo vltimo
ponitur quoniam cer
tum diem non habēs
anniuerſaria dies cō
ſecratiōis cuiuſlibet
eccleſie ſuo tempoꝛe recolitur. Et quoniam
duplex eſt eccleſia ſiue templum ſcilicet ma
teriale ⁊ ſpirituale. Ideo pꝛimo agendum
eſt de dedicatione templi materialis: dein-
de de dedicatione templi ſpiritualis. Cir
ca dedicationem autem eccleſie ſiue templi
materialis tria videnda ſunt. Pꝛimo quare
dedicatur. Secundo qualiter conſecratur.
Tertio per q̄s pꝛophanaẜ. Et qꝛ in templo
duo ſunt que conſecrantur ſcilicet altare ⁊ ip
ſum templum. Ideo pꝛimo videndum eſt q̄
re conſecretur altare. Secundo quare tem-
plum. Altare autem conſecratur ad tria.
Pꝛimo ad ſacramentum domini offerendū.
gen. viij. Edificauit noe altare domino: ⁊
tollens de cunctis pecoꝛibus ⁊ volucribus
mundis obtulit ſuper altare. Hoc autem ſa-
cramentū eſt coꝛpus ⁊ ſanguis xp̄i: qđ in me
moriā paſſionis dominice imolamus. Habe
mus enim triplex memoꝛiale dominice paſ-
ſionis. ſ. Paſſiōis xp̄i imaginib⁹ depicte: q̄-
tum ad viſum: qꝛ picture ſunt quaſi libꝛi lai-
coꝝ. Paſſionis xp̄i ſermonib⁹ ꝑdicate: q̄tū
ad auditū. Et paſſionis xp̄i in ſacris repſen-
tate: q̄tū ad guſtū: odoꝛatū: ⁊ tactū: vt ꝑ oēs
coꝛpis ſenſus paſſiōis xp̄i memoꝛia mētib⁹ fi
deliū īpꝛimaẜ. Scđo ad nomē dn̄i inuocandū.

geñ. xij. Edificauit abrahã altare dño: q̄ apparuit ei: ⁊ inuocauit ibi nomẽ dñi. Hec aũt inuocatio ſm̃ apl̃m hȝ fieri ꝑ obſecratiões: q̄ fiũt pro malis remouẽdis. Per orõnes q̄ fiũt pro bonis ĩpetrãdis. Per poſtulatiões: q̄ fiunt ꝑ bonis cumulãdis. Et ꝑ grãrũactiões: q̄ fiũt pro bonis cõſeruãdis. Inuocatio aũt q̄ fit ſuper altare dicit̃ miſſa: ex eo ꝙ celeſtis miſſus ſ. xp̃s a p̃re mittit̃: q̄ ipam hoſtiã cõſecrat: et idẽ ꝑ nos ad p̃rem mittit̃: vt pro nobis intercedat. Que quidẽ miſſa trib⁹ linguis canit̃. ſ. hebraica greca ⁊ latĩa. Hebraica ſũt alleluia: amẽ: ſabaoth: oſanna. Greca: kyri eleyſõ. Latina reliq̃ oĩa. Et hoc ad repñſentãdũ titulum dñice paſſiõis: dictis trib⁹ linguis deſcriptũ: vel q2 oĩs lingua dȝ xp̃m cõfiteri: quoꝝ oĩum he tres ſũt ꝑncipaliores. ¶ Tertio ad cantandũ. Eccl'iaſti. xlvij. Stare fecit cãtores cõtra altare ⁊c. Tres aũt ſũt ſpẽs ſoni q̄ faciũt tres modos: vt dicit Hugo de ſctõ victore. Fit eniȝ ſonus pulſu flatu ⁊ cãtu. Ad cytharaȝ ꝑtinet pulſus: ad organũ flat⁹: ad vocẽ cãt⁹: vt huic cõſonãtie ſonoꝝ referat̃ ꝯcordia moꝝ. Si referat̃ ad pulſuȝ cytharẽ manuũ oꝑatio: ad flatũ organi mẽtis deuotio: ad cãtũ vocis ſermonũ exhortatio. Hoc aũt triplex gen⁹ muſicoꝝ refert ad triplicẽ differentiã officij eccl'ie: vt dicit̃ in mitrali. Nã offm̃ eccl'ie ꝯſiſtit in p̃s: in cãtu: ⁊ lectionib⁹. ¶ Ad primũ gen⁹ qd̃ fit pulſu vt in pſalterio ⁊ ſimilib⁹ refert̃ pſalmodia. Ad ſcd̃m qd̃ ſit voce referunt̃ lectiones. Ad tertiũ qd̃ fit flatu ſicut in tuba refert̃ cãtus. ¶ Tẽplũ aũt ſiue eccleſia cõſecrat̃ ꝓpter v. rõnes. ¶ Prĩo vt inde diabolus ⁊ eius poteſtas expellat̃: ſicut refert gregori⁹ ĩ libro dialogoꝝ. de quadã eccleſia arrianoꝝ in noĩe bti ſebaſtiani cõſecrata: de q̄ viſibilit̃ demones ĩ forma porcoꝝ inde exiſſe plurib⁹ apparuerũt. ¶ Scd̃o vt ad eã ꝯfugiẽtes ſaluent̃. vñ dicit canon. Reos ſanguinis defendit eccl'ia: ne vitã ꝑdãt ⁊ mẽbra. tali eñi ꝑuilegio eccleſie dedicate de iure cõi potiunt̃. Et ob hoc ioab fugit in tabernaculũ dñi: ⁊ app̃hẽdit cornu altaris. iij. Regum. ij. ¶ Tertio vt ibidẽ orõnes exaudiãtur. iij. Regũ. viij. Quicũqȝ orauerit in loco iſto: tu exaudies eos in loco habitaculi tui in celo: ⁊ cũ exaudieris ꝓpiti⁹ eris. vñ in orõne dicit eccl'ia. Quiſq̄s hoc tẽplũ beneſi. peti. ĩgre. cũcta ſe ĩpetraſ. letet̃. Adoramus aũt in ipſis eccl'ijs ad oriẽtẽ. ¶ Primo vt patriã nr̃am nos req̄rere oſtẽdam⁹. Nã deus in oriẽte paradiſuȝ plãtauit: ibiq̄ȝ hoĩem poſuit: trãſgreſſum vo ad occidentem eiecit. ¶ Scd̃o vt ad ip̃m crucifixũ reſpiciam⁹. Nã dñs crucifixus ad occidẽtẽ reſpiciebat: ⁊ ita adoramus ad ipſuȝ reſpiciẽtes. ¶ Tertio vt venientẽ iudicẽ expectare moſtremus. Nam aſſũptus ad orientẽ ſurſuȝ ferebat̃: ⁊ ita veniet ad iudicãdũ ad occidentẽ aſpiciẽs. Hec

oĩnia dãmaſcenus libro quarto capitulo q̄nto. ¶ Quarto conſecratur vt ibidem deo laudes ſoluantur: hoc autem fit in ſepteȝ horis canonicis inter alias priuilegiatis. Nam in nocte media qua matutinum celebratur: chriſtus natus eſt: captus: ⁊ illuſus a iudeis: ⁊ in hac hora ĩfernũ ſpoliauit. In media etiã nocte ⁊ ad iudicium venturus aſſeritur. Addũtur etiam matutinales laudes: quia in mane egyptios ſubmerſit in mare: mũdum creauit: ⁊ reſurrexit. ¶ In hora prima chriſtus ad tẽplum conueniebat: pilato preſentatus fuit: ⁊ ſurgens mulieribus apparuit. In hora tertia a pilato ad colũnam flagellatur: morti adiudicatur: ⁊ ſpiritusſanctus in apoſtolos mittitur. ¶ In ſexta clauis in cruce configitur: tenebre per totum mundum fiunt: et ſol obſcuratur: et in die aſcenſionis cum diſcipulis recũbẽs conuerſatur. ¶ In nona chriſtus ſpiritum emiſit: miles latus eius aperuit: cetus apoſtolorum ad orandũ venire cõſueuit: ⁊ chriſtus in celum aſcendit. ¶ In veſpera: chriſtus in cena ſacr̃m ſui corporis inſtituit: pedes diſcipuloꝝ lauit: de cruce depoſitus fuit: diſcipulis in habitu peregrini ſe oſtendit. ¶ In cõpletorio chriſtus ſanguineas guttas ſudauit: in monumẽto poſitus quieuit: reſurgens pacẽ diſcipulis: nunciauit. In his ergo horis predicta beneficia recolimus: ⁊ ꝓ ipſis deo gratias reddimus. ¶ Quinto cõſecratur vt ibidem ſacramẽta miniſtrentur quoꝝ quedaȝ miniſtrant̃ ĩtrãtibus vt baptiſmus: q̄dã exeũtib⁹ vt extrema vnctio: quedã cõmorantibus: ⁊ horum quidã ſunt miniſtrãtes: his datur ordo: quidã pugnãtes: ⁊ hoꝝ quidã ſuccũbunt: his dat̃ penitẽtia: quidã inſiſtunt: et his cõfert̃ audacia animi vt roborent̃: ⁊ hoc per cõfirmationẽ: cibus vt ſuſtentent̃: ⁊ hoc ꝑ euchariſtie ſũptionẽ: fit remotio ĩpedimẽti ne deijciant̃: ⁊ ꝑ hoc ꝑ matrimonij cõiunctionẽ. ¶ Secũdo videndũ eſt qualiter cõſecret̃: ⁊ p̃mo de altare: ſecũdo de ipſa eccleſia. ¶ Ad cõſecrationẽ autẽ altaris quinqȝ concurrũt: p̃mo quattuor cruces de aqua benedicta in quattuor cornibus configurartur: ſecũdo ipſum altare ſepties cũ aqua eadẽ aſꝑgit̃: tertio ĩcẽſuȝ ĩ ip̃o cremat̃: q̄rto chriſmate inungit̃: quinto mũdis pãnis operit̃. Hec autẽ repreſentãt ea que debẽt hr̃e ad altare accedẽtes. Debẽt eñi habere charitatẽ q̄druplicẽ. ſ. ad deũ: ad ſeipſos: ad amicos: ⁊ ad inimicos: ⁊ hec ſignificãt quattuor cruces q̄ttuor cornibus altaris facte. de his geñ. xxviij. Dilataberis ad oriẽtẽ ⁊ occi. ⁊ ſeptẽ. ⁊ meridiẽ. vel per quattuor cruces oſtendit̃ ꝙ xp̃s ꝑ crucẽ q̄ttuor mũdi ꝑtes ſaluauit: vel vt oſtẽdat̃ ꝙ q̄ttuor modis debemus crucẽ portare. ſ. in corde ꝑ meditationẽ: ĩ ore ꝑ cõfeſſionẽ: ĩ corꝑe ꝑ mortificationem: in facie ꝑ impreſ-

ſionē. ¶ Septē aūt aque aſpſiones ſunt. vij.
ſanguīs xp̄i effuſiōes: quarꝫ pma fuit ī circū-
ciſiōe: ſcd̄a in orōne: tertia ī corpis flagella-
tione: q̄rta ī capitꝫ coronatiōe: quīta ī manuū
pforatiōe: ſexta ī pedū cruci affixiōe: ſeptia
in laterꝫ aptiōe. Circuit⁹ aūt altarꝫ ſignificat
vigilātiā ⁊ curā quā dn̄t hr̄e miniſtri altaris
erga ſubditos ne īcidāt in. vij. vitia capitalia
Cāt. Inuenerūt me vigi. q̄ cuſto. ciuitatē ⁊c.
¶ Debēt etiā hr̄e orōnē feruētē ⁊ deuotā: qḋ
ſignificat̄ p cōcremationē thuris. Habet em̄
thus v̄tutē aſcēdēdi ex fumi leuitate: ↄſolidā
di ex q̄litate: ↄſtrīgēdi ex glutinitate: ↄfortā
di ex aromatitate. Sic orō aſcēdit ī dei mēo-
riā: aīaꝫ ↄſolidat q̄tū ad culpā p̄teritā īpetrā
do medelā: ↄſtrīgit q̄tū ad futurā īpetrādo
cautelā: ↄfortat q̄tū ad p̄ntē īpetrādo tute-
lā. ¶ Vel pōt dici: ꝙ deuota orō p th⁹ ſignifi
catur: q꞉ hꝫ ad deū aſcēdere. ps. Dirigat̄ orō
mea ſicut īncē. ⁊c. apoc. viij. Data ſūt ei īcēſa
mľta: vt daret de orōnib⁹ ſctōꝝ ⁊c. ¶ Debēt
inſup hr̄e nitorē ↄſcie ⁊ odorē bōe fame: qḋ ſi
gnificat̄ p chriſmatis vnctionē: qḋ ↄficit̄ ex
oleo ⁊ balſamo. Oleū em̄ eſt nitor ↄſcie quā
dn̄t hr̄e purā. gal. Glīa nr̄a hec eſt teſtioniū
ↄſcie nr̄e. Balſamū eſt odor bene fame quaꝫ
dn̄t hr̄e clarā. i. timo. iij. Oportet ep̄m teſti-
moniū hr̄e bonū: ⁊ ab his q̄ forꝫ ſūt ⁊c. ¶ De
bēt p̄terea hr̄e mūditiā opationis ſctē: qḋ ſi-
gnificat̄ p pānos albos ⁊ mūdos q̄bus altare
veſtit̄. Apoc. iij. Veſtimētis albis īduaris: vt
nō appareat ↄfuſio nuditatis tue. Ber. Mo
dicū valet accedēti ad altare: ſi hꝫ dignitateꝫ
ſūmā ⁊ vitā īfimā. ¶ Scd̄o vidēdū eſt de ec
cleſia q̄liter cōſecret̄: ad qḋ q̄ttuor cōcurrūt.
¶ Primo em̄ ep̄s eccľiā ter circuit: ⁊ q̄libet
vice ad ianuā veniēs baculo pcutit dicēs. Tol
lite portas ⁊c. ¶ Scd̄o interi⁹ ⁊ exterius aq̄
bn̄dicta eccľiā aſpgit. ¶ Tertio in pauimēto
crucē de cinere facit ex trāſuerſo angulo oriē
tis vſq꞉ ad angulū occidētꝫ ⁊ ecōuerſo: ⁊ ibi-
dē lr̄is grecis ⁊ latinis alphabetū deſcribit.
¶ Quarto ī parietib⁹ eccľie. xij. cruces depin
git: an̄ q̄s cereos. xij. accēdit ⁊ ipas chriſmate
inūgit. ¶ Primū g̊ ſ. tripler circuitus ſigni
ficat triplicē circuitū quē fecit xp̄s ppt ipſi⁹
eccľie ſctificationē. Primū q̄ de celo venit ī
mūdū. Scd̄m q̄ de mūdo venit ad libū. Ter
tiū quo de libo reſurgēs aſcēdit ad celū. Pri
mū fuit ad ſaluationē pctōꝝ. Scd̄m ad libe-
rationē dānatoꝝ. Tertiū ad glificationē btō
rū. ¶ Vel tripler circuit⁹ fit ad oñdendū ꝙ
eccľie ↄſecrat ad honorē trinitatis. ¶ Vel ſi-
gnificat triplicē ſtatū ſaluādoꝝ q̄ ſunt v̄gīes
ↄtinētes: ⁊ ↄiugati: q̄ etiā deſignant̄ ī diſpoſi
tiōe materialis eccľie. Nā ſanctuariū ſignifi
cat v̄gines: chor⁹ ↄtinētes: corp⁹ nubētes: ſtri
ctius ē ſanctuariū q̄ chor⁹: ⁊ chor⁹ q̄ corp⁹:
q꞉ dignior ē ſo: do v̄ginū q̄ ↄtinentū: ⁊ cōtinē

tū q̄ cōiugatoꝝ: vt dicit Ricar. ¶ Scd̄m ſcꝫ
trina ad oſtiū pcuſſio: ſignificat tripler ius
qḋ hꝫ xp̄s in eccľia. Eſt em̄ ſua creatiōe redē
ptione ⁊ glorificatiōe: ⁊ h̄ triplici iure ei dꝫ
apiri: vt dicit anſel. ¶ Tertiū. ſ. exclamatio
Tollite portas ⁊c. ſignificat trinā ei⁹ potētiā
ſ. in celo: in mūdo: ⁊ in īferno. ¶ Scd̄m. ſ. aq̄
bn̄dicte interi⁹ ⁊ exteri⁹ aſpſio fit triplici de
cā. ¶ Primo ppt̄ demonis expulſionē: vt dꝫ
ī exorciſmo aque. Fias aqua exorcizata ad ef-
fugādū īimicū ⁊c. Fit aūt hec aqua: ex aqua
vino: ſale: ⁊ cinere: q꞉ quattuor maxie expel-
lūt diabolū. ſ. lachrymaꝝ effuſio: que p aquā.
Spūalis exultatio: que p vinū. Matura di-
ſcretio que p ſalē. Et pfunda hūiliatio: que
p cinerē. ¶ Scd̄o ppter ipſi⁹ eccľie expiatio
nē. Oia em̄ terrena ppter pctm̄ ſunt corru-
pta: ⁊ iō locus aſpegit̄: vt ab īmūditia purge
tur: vnde in lege oia pene aqua mūdabātur.
¶ Tertio ppter remouendaꝫ maledictionē.
Terra em̄ a principio cū oī fructu ſuo male-
dictionē accepit: aqua v̄o nulli maledictioni
ſubiacuit. Hinc ē: dn̄s comedit piſcē: ſꝫ nun-
q̄ legit̄ comediſſe carnē niſi agni paſchalis
ppter p̄ceptū legꝫ. ¶ Tertiū. ſ. alphabeti de
ſcriptio: rep̄ſentat pmo ↄiunctionē vtriuſq꞉
ppľi: vicꝫ gentilis ⁊ hebrei p crucē xp̄i facta.
Vnde ⁊ illa crux ex trāſuerſo ducit̄ ab āgulo
oriētis vſq꞉ ad angulū occidētis: ad ſignificā
dū: ꝙ ppľs dexter fact⁹ eſt ſiniſter: ⁊ qui erat
in capite: fact⁹ eſt in cauda ⁊ ecōuerſo. Scd̄o
repreſentat paginā vtriuſq꞉ teſtamēti p cru-
cē xp̄i adimpleti: vn̄ moriēs ait. ↄſūmatū eſt.
Et crux ex trāſuerſo ducit̄: q꞉ vnū teſtamētū
in alio cōtinet̄: q꞉ rota ē in rota. ¶ Tertio re
preſentat articulos fidei: quib⁹ rudes ⁊ neo-
phyti de vtroq꞉ ppľo erudiūtur: q̄ ſe cinereꝫ
⁊ puluerē reputare debent: iuxta illud Gen.
xviij. Loquar ad dn̄m meū cū ſim puluis ⁊ ci
nis. ¶ Quartū. ſ. in. xij. locis crucis īpreſſio il
luminatio ⁊ inūctio fit triplici ratiōe. Prio
ppter demonū terrorē: q̄ inde expulſi ſunt: vt
vidētes ſignū crucis: illuc īgredi nō p̄ſumāt.
¶ Scd̄o ppter triūphalē oſtēſionē. Cruces
em̄ ſunt vexilla xp̄i: vt oſtēdat̄ em̄ ꝙ locus il-
le dn̄o xp̄i eſt ſubiugatus cruces depingūt̄:
ſicut quādo ciuitas aliqua ab impatore capit̄
impiale vexillū in ea erigit̄. ¶ Tertio ppter
apľoꝝ rep̄ſentationē. Nā. xij. lumiaria an cru
ces poſita ſignificāt. xij. apľos: q̄ p fidē cruci-
fixi mūdū illumiauerūt. Cruces aūt chriſma
te vngunt̄: qm̄ apľi fidē paſſionis xp̄i ad co-
gnitionē iſt āmauerūt: ⁊ ad amorē vnxerūt: vi
delicet ad cōſciētie nitorē: qḋ p oleū: ⁊ ad bo-
ne fame odorē: quod p balſamū. Tertio vidē
dū ē qualiter ⁊ p quos eccľia pphanet̄. Sciē
dū ꝙ domū dei p tres legimus pphanari. ſ. p
hieroboā: per nabuzardam ⁊ per antiochuꝫ.
Hiroboā ſicut legit̄. iij. reg. xij. duos vitulos

fecit ponēs vnū in dan ⁊ alterū in bethel: q̄ dr̄ domus dei. ⁊ hoc ꝓpter auaritiaȝ fecit: ne .ſ. regnum ad roboā rediret. Nabuzardam ſicut legit̄. iiij. reg. xxv. domū dei cōbuſſit. Nabuzardan princeps coquorū ſignificat gulā ⁊ laſciuiam. Rex antiochus qui fuit ſuperbiſſimus ⁊ ambicioſus domum dei polluit: ⁊ cōtaminauit: ſicut habetur primo machabeorū ꝑrio. ⁊ ſignificat ipſam ſuperbiā. Ad denotandum ꝙ per hec tria vitia clericorū dom⁹ dei, i. eccleſia prophanat̄ .ſ. per auaritiā gulā ⁊ ſuꝑbiā: ꝑmā cōiter viget ī religioſis: ſcōȝ ī clericis: tertiū ī prelatis. Et ſicut per tres eccleſia fuit prophanata. Ita ⁊ per tres alios extitit dedicata: ſcȝ per moyſen: ſalomonem: ⁊ iudā machabeuȝ: per ꝙ inſinuatur ꝙ dedicantes domum dei debent habere humilitatem que in moyſe: ſapientiam ⁊ diſcretionē que in ſalomone: vere fidei confeſſionē que in iuda machabeo denotatur.

¶ De dedicatione eccleſie ſpiritualis. Cap. cxxij.

DEdicatio eccleſie ſiue tēpli ſpiritualis: qđ ſum⁹ nos: iuxta illud apoſtoli. Tēplū eni domini ſanctum eſt: quod eſtis vos. Et iterū. Neſcitis quia corpora veſtra templum ſunt ſpiritusſancti. Sub ſolennitate dedicatiōis materialis templi ab eccleſia celebratur. Nā ſicut ait auguſtinus. Quotienſcunqȝ altaris vel templi feſtiuitatē colimus: ſi fideliter ⁊ diligēter attēdimus: ⁊ ſancte ac iuſte viuimus: q̄cquid in tēplis manufactis agit̄: totū in nobis ſpeciali edificatione completur. Ipſa enim ſpiritualis eccleſia cōſtruitur ex lapidibus viuis: prima petri ſecūdo. Tanq̄ lapides viui ſuꝑedificamini ⁊c. Ex lapidibus q̄dris. Nā q̄ttuor latera lapidis ſpiritualis ſūt fides ſpes charitas ⁊ operatio: que equalia ſunt: q: vt dicit gregorius. Quantū credis tātū ſperas: quantuȝ credis ⁊ ſperas tantū diligis: ⁊ quātū credis ſperas ⁊ diligis tm̄ operaris. In hoc quidē templo altare eſt cor noſtrū: ſupra quod tria debēt deo offerri. primū ignis dilectionis ꝑpetue Leuit̄. vndecimo. Ignis nunq̄ deficiet ī altari. ſcōm incēſum orōnis odorifere: prio palip. vi. Aarō ⁊ filij eius adolebunt incenſū ſuper altare ⁊c. Tertiū ſacrificiū iuſticie: qđ ſacrificiū cōſiſtit in oblatiōibus penitentie: in holocauſtis dilectionis perfecte: ⁊ in vitulos carnis mortificare. pſalmiſta. Acceptabis ſacrificium iuſti. oblatiōes ⁊ holocauſta: ⁊ tunc imponent ſuper altare tuum vitulos. Templū autē ſpirituale: quod ſumus nos ad inſtar templi materialis conſecratur. Prio enim ſummus pōtifex chriſtus oſtium cordis clauſum inueniēs circuit: dum peccatum oris cordis ⁊ operis ad memoriā eius reducit. De hoc triplici circuitu dicit̄ Eſaie vigeſimo tertio. Sume citharaȝ: quo ad primum: circui ciuitatem ſcilicet cordis: quo ad ſecundum: meretrix obliuioni tradita: quo ad tertiū. Secundo ipſum oſtium cordis clauſum ter percutit vt ſibi aperiat. Percutit eniȝ ipſum cor ictu beneficij conſilij ⁊ flagelli: de q̄ triplici ꝑcuſſiōe dicitur prouer. primo. Extendi manū meā: quo ad primū: deſperiſtis: loq̄tur ad malos: omne cōſiliū meū: quo ad ſecūdū: ⁊ increpationes meas neglexiſtis: quo ad tertiū. Vel ter percutit dū rōnalē mouet ad peccati cognitionē: cōcupiſcibilē ad doloreȝ: iraſcibilē ad vindictam ⁊ deteſtationē. Tertio ipſȝ tēplū ſpūaliter aq̄ ī ei⁹ ⁊ extra dȝ irrigari. Hec autem trina irrigatio trina eſt lachrymarū effuſio: mens eīn viri ſancti: vt dicit gregorius: dolore afficitur conſiderando vbi fuit: vbi erit: vbi eſt: ⁊ vbi nō eſt. vbi fuit inquit in peccato: vbi erit in iudicio vbi ē in miſeria: ⁊ vbi nō eſt in gloria. huic autem aque admiſcentur ſal vinum ⁊ cineres: q: cū his lachrymis debet admiſceri vinū ſpiritualis exultatiōis: ſal mature diſcretōis: ⁊ cinis profunde humiliationis. Vel ꝑ vinum lymphatum intelligit̄ verbū incarnatum: per ſalem ſanctitas eius vite: que eſt omnibus cōdimentum: per cinerem paſſionis eius ſupplicium. His igitur debemus cor noſtrū aſpergere ſcilicet beneficio incarnationis: per qđ prouocemur ad humilitatem: exemplo eius cōuerſationis per quod informemur ad ſanctitatem: ⁊ memoria eius paſſionis per quaȝ incitemur ad charitatem. Quanto in hoc tēplo cordis ſcribitur ſpirituale alphabetum ſiue ſpiritualis ſcriptura. Que quideȝ triplex eſt ſcilicet dictamina faciendorum: teſtimonia diuinorum beneficiorum: ⁊ accuſatio propriorum delictorum. Romano. ij. Cum enim gentes que legem nō habent: naturaliter ea que legis ſunt faciunt. huius legem non habentes: ipſi ſibi ſunt lex: qui oſtendunt opus legis ſcriptum in cordibus ſuis: ecce primū teſtimoniū. reddente cōſcientia ipſorum: ecce ſecundū. ⁊ inter ſe cogitationum accuſantium: ecce tertium. Quinto debent pingi cruces. i. aſſumi penitentie aſperitates: que debent inungi ⁊ illuminari: quia nō ſolū ferende ſunt patienter: ſed etiā libenter: quod ꝑ vnctionē: ⁊ ardēter qđ per ignē. Vn̄ Ber. Qui minatur timore crucem chriſti portat: qui amore portat patienter: qui proficit ī ſpe portat libenter: ſed qui conſumuntur in carne amplectitur iam ardēter. Qui igitur hec omnia habebit: vere templum ad honorē dei